

Pred vama se nalazi novo izdanje znanstvenog časopisa Podplješivički graničari. Ovo izdanje nosi naslov Podplješivički graničari 7 – 2023. Ovaj broj predstavlja kontinuitet od sedam godina izlazenja, odnosno peto sveščano izdanje našeg časopisa.

Časopis je podijeljen u tri tematske cjeline. Prva tematska cjelina nazvana je (*Ne*) *poznato o poznatome* te sadrži tri rada. Prvi je rad Ivan Vukovića koji nosi naslov *Saborsko u Domovinskom ratu*. Ovaj rad nastao je kao skraćeni diplomski rad obranjen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2015. godine, koji je obrađivao temu općina Ogulin u Domovinskom ratu. Ovaj rad je po mnogočemu značajan. Osim što je prvi znanstveni rad mladog povjesničara Vukovića, prvi je znanstveni rad koji se tematski bavi isključivo općinom Saborsko u posljednjem ratu. Prema svom cjelokupnom sadržaju ovaj izvorni znanstveni rad iznimno je vrijedan i detaljan te pridonosi poznavanju zbivanja iz Domovinskog rata. Posvećen je iznimno važnim događanjima, na strateški važnom području Hrvatske, koji su, nažalost, danas potisnuti u zaborav. Zatim slijedi rad Danice Conjar Cetinjanin koji je također tematski vezan za Saborsko te nosi naslov *Analiza promjena baštinskih praksi na području Saborskog*. Ovaj rad također je nastao kao skraćeni oblik istoimenog diplomskog rada obranjenog 2022. na Odjelu za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Rad uvelike odgovara samom naslovu ovog poglavlja jer tematski pokriva pomalo već zaboravljene i iščezle običaje na području Saborskog. Ovaj je rad prvi rad objavljen u ovom časopisu koji nije u suštini vezan uz isključivo povijesne teme, već donosi vrijedne, a i pomalo nepoznate i zaboravljene primjere tradicijske kulture Saborskog. Ovaj rad je i poticaj za ovakva i slična istraživanja na zavičajnom prostoru koji tematski pokriva časopis Podplješivički graničari. Naposljetku slijedi rad Želimira Prše naslova *Tragom jedne sudbine – Petar Gašparović (1909.-1985.)*, koji je svojevrsni nastavak autorova rada iz prethodnog broja o prostoru općina Rakovica i Drežnik Grad u Drugom svjetskom ratu. Rad stavlja naglasak na to kako su se promjene državnih sustava i društveno-političkih okolnosti manifestirale kroz život pojedinca, te želi istaknuti kako i sudbine „malih ljudi“ u turbulentnim vremenima mogu biti historiografski značajne i zanimljive.

Druga tematska cjelina nosi naslov *Prikazi* te sadrži dva prikaza nedavno objavljenih knjiga. Ovo je prvi put da se u našem časopisu objavljuju prikazi knjiga. Autor prvog prikaza je prof. dr. sc. Željko Holjevac, koji piše o knjizi Josipa Fajdića, *Portreti zaslužnih Ličana u znanosti i kulturi i njihova djela*, koja je objavljena 2023.

godine. Prikaz knjige *Marijan Ožura – živjeti s Crkvom* autora Ivana Mateše, koja je objavljena 2022. godine, napisao je Marko Kolić.

Treća i posljednja cjelina nosi naslov *In memoriam* te je (nažalost) posvećena suradniku ovog časopisa dr. sc. Ivanu Dujmoviću, koji je preminuo 17. ožujka 2023. godine.

A za kraj još nekoliko riječi zahvale. Hvala svim autorima članaka, recenzentima radova, članovima uredništva, lektorici, članovima upravnog odbora udruge te svima drugima koji su na bilo koji način, pa makar i samo savjetom, doprinijeli izdavanju ovog novog broja našeg časopisa. Velika hvala i našim donatorima Općini Rakovica i Općini Saborsko što su prepoznali kvalitetu našeg rada te nam financijski pomogli u izdavanju ovog godišta našeg časopisa.

Radost samog vodstva Udruge kao i uredništva časopisa jest u objavljivanju svakog novog broja časopisa, ali pred nama su uvijek novi i brojni izazovi. Podplješivički graničari polagano, ali uspješno koračaju kroz bespuća hrvatske historiografske zbilje. Veseli nas prepoznatljivost našeg rada među čitateljima, etabliranje novih i mladih autora od kojih su neki u ovom časopisu objavili svoj prvi znanstveni rad te spoj mladosti i iskustva koji donosi ovaj časopis. Također uviđamo da su radovi objavljeni u našim prethodnim časopisima citirani u nekoliko doktorskih disertacija, diplomskih radova, znanstvenih članaka i knjiga, što nas iznimno veseli jer to je i osnovni cilj ovog časopisa, vidljivost i uvažavanje u znanstvenim krugovima. Pred časopisom regionalne tematike uvijek su brojne barijere i ograničenja, od samog suženog opsega autora koji se bave ovim specifičnim zavičajnim temama pa do zatvaranja financijske konstrukcije. Trudimo se svakim novim brojem poboljšati kvalitetu časopisa te se nadamo da u tome i uspjevamo.

Glavni i odgovorni urednik
Želimir Prša, mag. educ. hist. et geog.